

Pressemeddelelse,
17. maj 2025

DOGME 25 SÆTTER NY RETNING FOR DANSK FILM

Tredive år efter DOGME 95 samler fem filmskabere sig i et kunstnerisk kollektiv om et fælles manifest og et nyt kyskhedsløfte bestående af ti nye dogmer, der skal forsvare spillefilmens kunstneriske integritet og skabe rum for kompromisløs filmfortælling i en ny tidsalder.

Fem markante filmskabere tager nu – tre årtier efter den første dogmebølge – initiativ til en ny bevægelse: DOGME 25. Kollektivet, der er stiftet i maj 2025, består af instruktørerne May el-Toukhy, Milad Alami, Annika Berg, Isabella Eklöf og Jesper Just, og er et oprør formuleret i lyset af nutidens virkelighed.

I deres nye manifest udtaler de fem filmskabere bl.a.:

- Vi hylder DOGME 95 og alle de filmskabere, der kom før os, samt dem, der skal komme efter. Vi kæmper den samme kamp for den frie kunst som et værn mod meningsløsheden og magtesløsheden. DOGME 25 er en redningsaktion. DOGME 25 er en kulturel oprustning og et forsvar for det, vi har kært.

Med et fælles manifest og kyskhedsløfte ønsker de fem filmskabere at genforhandle filmens vilkår i en tid, hvor produktionerne og filmholdene vokser, processerne accelereres, og det teknologiske udtryk tager styringen og vi får mindre film for pengene. Formålet er at insistere på filmens kunstneriske værdi og skabe værker, der formes på filmkunstens præmisser.

- I en verden hvor den kalkulerede, algoritmebaserede og teknologisk sminkede film vinder terræn, ønsker vi at slå ring om det fejlbarlige, specifikke og menneskelige aftryk. Vi kæmper for det kompromisløse og uforudsigelige og mod de kræfter, der prøver at reducere filmkunsten til et ultraforarbejdet forbrugsgode. - lyder det videre i manifestet.

De ti dogmer i kyskhedsløftet

Med manifestet og kyskhedsløftet forpligter de fem instruktører sig til at arbejde under rammer, der insisterer på fordybelse, mådehold og kunstnerisk nødvendighed. Kyskhedsløftet indeholder ti dogmer, der samlet set bevæger sig i tre hovedspor:

Tilbage til den fysiske virkelighed

Internettet må ikke bruges i de kreative processer. Filmene skal laves på ét år med højst ti personer bag kameraet. Manuskriptet skal skrives i hånden.

Æstetisk nøgternhed

Mindst halvdelen af filmen skal være uden dialog. Intet må være fabriksnyt – alt udstyr, kostumer og scenografi skal være lånt, fundet eller brugt. Sminke er kun tilladt, hvis det indgår som en del af historien.

Økonomisk og stedlig integritet

Filmene skal optages dér, hvor handlingen udspiller sig. Der må kun modtages finansiering, hvis den ikke påvirker filmens indhold.

Kyskhedsløftet og de ti dogmer kan læses i fuld længde forneden.

For 30 år siden gik filminstruktørerne Lars von Trier, Thomas Vinterberg, Søren Kragh-Jacobsen og Kristian Levring sammen i et oprør mod den etablerede filmindustri. Et opgør, der mandede ud i et kyskhedsløfte – et regelsæt, der skulle forenkle filmproduktionen og bringe fortællingerne tættere på publikum.

De fire instruktører skabte med DOGME 95 en enestående filmbevægelse, der gav genlyd over hele verden og blev et nybrud for dansk film. Intet mindre end 212 danske og internationale spillefilm blev registreret som dogmefilm, og blandt de store succeser var *Festen*, *Idioterne*, *Mifunes sidste sang*, *Italiensk for begyndere* og *Elsker dig for evigt*.

Nu – tre årtier senere – træder en ny gruppe markante filmskabere frem. Med afsæt i hver deres kunstneriske praksis har de fem instruktører skabt rammerne for modige og kompromisløse filmfortællinger, der insisterer på nærvær, nødvendighed og integritet – som både kollektiv bevægelse og individuel udfordring.

Instruktørbåret initiativ faciliteret af branchen

DOGME 25 er blevet til på initiativ af May el-Toukhy, som har samlet de fem instruktører. I slutningen af 2024 henvendte May sig til Zentropa med ønsket om sammen at etablere dette initiativ som et rum for udvikling, refleksion og nyskabelse. Det er to af Zentropas direktører og toperfarne producere, Louise Vesth og Sisse Graum Jørgensen, som er de ansvarlige for at få Dogme25 finansieret og sat i søen.

Projektet bliver til i et samarbejde mellem Zentropa, DR og Nordisk Film Distribution, der sikrer en grundfinansiering, der gør det muligt at realisere filmene under de betingelser, DOGME 25 opstiller. Målet er at opnå yderligere finansiering i takt med at filmene former sig.

Det Danske Filminstitut yder støtte til udviklingen af konceptet og manifestet, samt produktionsmetode, mens TrustNordisk vil stå for det internationale salg og sikre, at filmene får en bred, global distribution.

Thomas Vinterberg og Lars von Trier der for 30 år siden stod bag Dogme 95 udtaler:

"I '95 lavede vi film i visheden om fred. Og skabte et oprør mod det konforme. I '25 skabes der dogmer på ny, nu i en verden af krig og uvished. Vi ønsker jer held og lykke på jeres march mod generobringen af dansk film.", siger Lars von Trier og Thomas Vinterberg i en fælles udtalelse.

Også hos DR er der stor glæde over udsigten til en ny dogmebølge:

"Vi var slet ikke i tvivl om at bakke helhjertet op om DOGME 25. Vi deler analysen om nødvendigheden af at gå nye veje for at styrke talent og få ny kraft ind i dansk film. Der er en dejlig energi og begejstring i projektet, og grundtanken om at nedskalere for at finde ind til kernen er en original måde at udvikle og redefinere dansk film. Vi var med i DOGME 95, selvfølgelig er vi også med på rejsen i 2025", siger Henriette Marienlund, Dramachef i DR.

Hos Nordisk Film Distribution ser man frem til at sende de nye dogmefilm i de danske biografer:

"Vi er meget begejstrede for at være en del af Dogme 25. I en tid, hvor udbuddet til publikum er massivt, og konkurrencen om publikums opmærksom er benhård, har vi en kæmpe tro på, at tiden er helt rigtig for næste generation af Dogme-bevægelsen. Dogme har altid sat den vedkommende historie i centrum, og i dagens marked er behovet for den gode historie større end nogensinde. Vi ser rigtig meget frem til at distribuere Dogme-filmene i Norden.", udtaler Kenneth Wiberg, SVP hos Nordisk Film Distribution.

Og hos TrustNordisk glæder man sig over udsigten til at skulle sælge titlerne internationalt:

"Jeg er begejstret over, at fem så talentfulde instruktører er klar til at erobre verden med et nyt, inspirerende og kreativt manifest og en ambition om at skabe originale og kompromisløse historier med en ny tilgang til historiefortælling. I år markerer Dogme '95 30-årsdagen, og jeg kan ikke se en bedre måde at ære dette på. Vi ser meget frem til at være en del af denne friske nye æra", siger Susan Wendt, administrerende direktør hos TrustNordisk.

Det nye initiativ bliver også mødt med begejstring hos Det Danske Filminstitut:

”Alle systemer, også dem der kører upåklageligt, har brug for et eftersyn. Brug for at blive udfordret. Brug for at se på sig selv med et modigt blik. Dansk film har hen over de seneste årtier markeret sig stærkt internationalt med stribevis af Oscar- og Cannes-nomineringer og med en unik position i vores eget marked. Vi er kendt ude i verden som en stærk filmnation og herhjemme elsker danskerne dansk film. Men ingen succes gives som livsvarig ydelse. Dogme95 rettede for 30 år siden verdens øjne mod Danmark og efterlod et radikalt aftryk på vores nationale selvforståelse som en ledende filmnation. Det var få mennesker, et afgrænset antal film, men betydningen var enorm. Vi har i dag, mere end nogensinde, brug for modige visioner. Visioner der passer til en ny tid og det er præcis dét, det nye Dogme25 repræsenterer: et stærkt hold af markant forskellige filmskabere, der i fællesskab har forpligtet sig på kunstnerisk radikalitet. Hvordan udvikler vi film, hvordan sikrer vi frihed til at ytre os i en markant udfordret geopolitisk verden og hvordan bevarer vi dét, der er kunstens helt særlige opgave? Som Filminstitut ser vi ind i en ny tid, hvor vi med et kulturbidrag er blevet stillet den opgave at sikre dansk film i verdensklasse – også i fremtiden. Det er ikke nogen enkelt opgave, men dybt inde i opgaven bor evnen til som system at give plads til den frie filmkunst, til nytænkning og udsyn og derfor er vi særligt glade for og stolte af at støtte Dogme 25 i den tidlige fase, både i udviklingen af konceptet og til den internationale lancering i Cannes.” – lyder det fra Tine Fischer, direktør for Det Danske Filminstitut.

For yderligere information, kontakt undertegnede.

Med venlig hilsen,

Have Kommunikation

Kontakt:

Lasse Mucha Andersen, lasse@have.dk

Mobil: +45 24 81 54 47

Michael Feder, michael@have.dk

Mobil: +45 22 43 49 42

Manifesto:

DOGME 25 er et kollektiv af filmskabere stiftet i København i foråret 2025. Vores erklærede mål er at forsvare den originale spillefilm og retten til at lave film på filmens egne præmisser.

Filminstruktøren er i stigende grad blevet reduceret til projektleder, værket til en vare og tilskueren til konsument. Det kunstneriske eksperiment stranded grundet en manglende risikovillighed, der kvæler undersøgelsen og den personlige stemme. Filmen afvikles frem for at udvikles og er i overhængende fare for at blive tandløs, tæmmet og dermed irrelevant.

I en verden hvor den kalkulerede, algoritmebaserede og teknologisk sminkede film vinder terræn, ønsker vi at slå ring om det fejlbarlige, specifikke og menneskelige aftryk. Vi kæmper for det kompromisløse og uforudsigelige og mod de kræfter, der prøver at reducere filmkunsten til et ultraforarbejdet forbrugsgode.

Ved at nedskalere produktionen sikrer vi, at alle på holdet har et intimt forhold til filmen, så vi kan arbejde i tillid og sammen tage ansvar for værket og hinanden. Samtidig beskytter vi den fleksibilitet, der er altafgørende, for at skabelsesprocessen bliver levende og intuitiv frem for ren afvikling.

Vi hylder DOGME 95 og alle de filmskabere, der kom før os, samt dem, der skal komme efter. Vi kæmper den samme kamp for den frie kunst som et værn mod meningsløsheden og magtesløsheden. DOGME 25 er en redningsaktion. DOGME 25 er en kulturel oprustning og en streg i sandet.

For at kæmpe for det vi har kært, vælger vi nu frivilligt at underlægge os det strenge og uomtvistelige regelsæt kaldet "KYSKHEDSLØFTET":

Kyskhedsløftet 2025:

Jeg lover at underkaste mig følgende regelsæt udarbejdet og konfirmeret af DOGME 25:

1. Manuskriptet skal være originalt og skrives af instruktøren i hånden.

Vi tvinger os selv til at skrive manuskriptet i hånden for at stimulere intuitionen, der flyder mest ubesværet fra drømmen, ned gennem hånden og ud på papiret.

2. Minimum halvdelen af filmen skal være uden replikker.

Vi insisterer på at arbejde cinematisk med filmmediet, fordi vi tror på den visuelle historiefortælling og har tillid til publikum.

3. Brug af internettet er forbudt i alle kreative processer.

Vi forpligter os til at skabe filmen i mødet med hinanden og den fysiske virkelighed frem for i en algoritmebaseret, digital virkelighed.

4. Vi må kun tage imod penge, hvor der ikke stilles et modkrav, der påvirker filmens indhold.

Vi tager ansvar for at holde budgetterne nede, så det vedbliver med at være holdet, der træffer de afgørende kunstneriske beslutninger.

5. Maks. 10 personer bag kameraet.

Vi forpligter os til at samarbejde i intime fællesskaber for at fremme tillid og styrke den fælles vision.

6. Filmen skal optages, hvor handlingen udspiller sig.

Filmkunsten bliver falsk og generisk, når vi sminker steder til at ligne noget andet, end de er.

7. Vi må ikke sminke eller manipulere ansigter og kroppe, medmindre det indgår som en del af fortællingen.

Ligesom vi ønsker at fastholde stedets autenticitet, søger vi også at fremstille mennesker ufiltreret. Vi hylder den naturlige menneskelige krop med alle dens fejl og mangler.

8. Alt der knytter sig til filmens produktion skal være lejet, lånt, fundet eller brugt.

Vi forpligter os til at skabe med ting, der allerede findes i verden og vender den historieløse og selvdestruktive brug-og-smid-væk-kultur ryggen.

9. Filmen skal laves på maks. et år.

Vi forkorter de drænende processer, der udvander visionen.

10. Lav din film, som var det den sidste.

De fem instruktører bag DOGME 25:

May el-Toukhy (f. 1977)

Instruktør og manuskriptforfatter. Uddannet fra Den Danske Filmskole (2009). Debuterede med spillefilmen Lang historie kort (2015), og fik sit store gennembrud med den prisvindende film Dronningen (2019), der bl.a. har vundet Nordisk Råds Filmpris samt en Bodil-pris og en Robert-pris for bedste danske film. May el-Toukhy har desuden instrueret flere episoder af den prisvindende Netflix-succes The Crown.

Milad Alami (f. 1982)

Instruktør og manuskriptforfatter. Uddannet fra Den Danske Filmskole (2011). Debuterede med den anmelderoste spillefilm Charmøren (2017), mens Modstanderen (2023) havde verdenspremiere på Berlinalen, blev Sveriges Oscar-bidrag og var nomineret til Nordisk Rådets Filmpris og den svenske Guldbaggen. Udover spillefilm var han medskaber og instruktør på tv-serien Bullshit, der vandt flere Robert priser og blev hyllet for sin nerve og høje ambitioner.

Annika Berg (f. 1987)

Filmskaber og billedkunstner. Uddannet fra Den Danske Filmskole (2015). Vandt en Robert for hendes afgangsfilm, SIA. Debuterede med Team Hurricane (2017), der vandt, Verona Film Club Award, ved verdenspremieren på Venedig Filmfestivalens sideprogram, International Film Critics' Week

Isabella Eklöf (f. 1978)

Manuskriptforfatter og instruktør. Debuterede som instruktør på spillefilmen Holiday (2018) og har bl.a. instrueret biograffilmen Kalak (2023) baseret på Kim Leines populære roman, samt været co-writer med Ali Abassi på spillefilmen Grænse (2018).

Jesper Just (f. 1974)

Billedkunstner og filmskaber. Uddannet fra Det Kongelige Danske Kunstakademi (2003). Har udstillet på bl.a. Palais de Tokyo (Paris), Guggenheim (NY) og repræsenterede Danmark på Venedig Biennalen (2013). Er en del af flere offentlige samlinger på bl.a. MoMA, The Met, Tate Modern. Krydser film og installation i værker, der undersøger køn, rum og perception.

Producere:

Louise Vesth (f. 1973) og Sisse Graum Jørgensen (f. 1972) sidder begge i ledelsen i Zentropa og betragtes som to af dansk films mest succesfulde producere i dag. Mellem dem har de vundet et utal af priser, nomineringer og haft mange af deres film udtaget til filmfestivalerne i Cannes, Venedig og Berlin samt en lang række andre A-filmfestivaler gennem årene. Deres film har tilsammen solgt over 10 mio. danske biografbilletter, og de har produceret ni af de 15 mest sete danske biograffilm i de seneste 15 år. Mellem dem har de produceret spillefilm for stjerneinstruktører som Lars von Trier, Susanne Bier, Thomas Vinterberg, Nikolaj Arcel og Anders Thomas Jensen. I 2023 udnævnte det førende amerikanske branchemagasin Hollywood Reporter dem til at være blandt de 40 mest indflydelsesrige kvinder i den internationale filmindustri.

Om Zentropa:

Zentropa blev grundlagt af Peter Aalbæk Jensen og Lars von Trier i 1992 og er siden vokset til at blive et af Europas førende produktionsselskaber, kendetegnet ved et højt internationalt kvalitetsniveau og en innovativ tilgang til at lave film. I 1995 var Zentropa selskabet bag Dogme 95-bevægelsen og har i løbet af årene modtaget utallige priser og nomineringer inkl. to Oscar-priser for Bedste Internationale Film og seks Oscar-nomineringer, én Golden Globe-statue og fem nomineringer, Palme d'Or og andre priser ved Cannes Film Festival, én BAFTA Award og 22 European Film Award-priser.